

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 9.
Syyskuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG

Vastaava.

Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4,
puh. 81 54.

27:s vuosik. 1922.

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 10 mk. koko vuodelta. —

Oskari Reino

Jyväskylän kuuromykkäinkoulun opettaja *Oskari Reino* kuoli viime elokuun 5 p:nä sairastettuaan pitemmän ajan vatsatautia. Hänet oli tuotu Helsingin sairaalaan hoidettavaksi, mutta kuoli hän siellä leikkauksen jälkeen.

Oskari Reino syntyi Jyväskylässä lokakuun 5 p:nä 1865. Käytyään lyseon, meni hän Sortavalan seminaariin, jossa valmistui kansakoulunopettajaksi. Tämän jälkeen asettui hän asumaan Jyväskylään, ryhtyen toimimaan kuuromykkäinkoulun opettajana, jossa virassa hän on ollut jo lähemmä kolmekymmentä vuotta, kuolemaansa saakka. Tämän varsinaisen virkansa ohella toimi Reino myös henkivakuutusyhtiö Suomen ja palovakuutusyhtiö Svean asiamiehenä paikkakunnalla sekä viime syksystä saakka metsähallituksen Jämsän piirin metsäkasöörinä.

Osuustoimintaliike oli vainajan innokkaimpia harrastusaloja. Toimensa lisäksi Keski-Suomen Osuuskauppapiirin rahastonhoitajana otti hän uutterasti osaa välittömään neuvontatyöhön käyden pitämässä osuuskauppojen perustavia kokouksia ja neuvontaesitelmiä maaseudulla. Toinen vainajan sydäntä lähellä oleva henkinen harrastus oli nuorisoseura-aate. Hän oli mukana nuorisoseuraliikkeen peruskiviä laskettaessa ja toimi väsymättömästi aikaisempina vuosinaan nuorisoseurapyrintöissä hommamiehenä. Tämän lisäksi on hän vielä kuulunut eläinsuojelusyhdistykseen, ollut aikaisemmin työväenyhdistyksen johtokunnan jäsenenä ja mukana monissa muissa kaupunkinsa henkisissä riennoissa.

Oskari Reino opetti monen monia kuuromyksiä pitkän opettaja-aikansa kuluessa. Hän harasti kuuromyksiä asioita muullakin tavalla. Monena vuotena oli hän Jyväskylän kuuromyksiin

yhdistyksen puheenjohtajana. Samoin toimi hän pitkät ajat Kuuromyksiin Lehden ja Kuuromyksiin Joulun asiamiehenä. Silloin tällöin lähetti hän myös kirjoituksia ja uutisia lehtiimme, sillä hän oli tottunut kirjailemaan ja runoilemaankin ollessaan aikaisemmin sanomalehdentoimittajanakin. Suomen K. m. Liitto on julkaissut painosta erään kertomuksen „Sinapinsiemen“, jonka O. Reino on kirjoittanut kuuromyksiä varten. Kiitollisuudella ja kaipauksella muistelevat monet kuuromyksiä opettaja Oskari Reino.

Oskari Reino

Oskari Reinon hautus.

Kun vainajan opettajaverit, opettajat Koskinen, Janhonen ja rov. Luoma sekä toimittaja Lehto, kaup. Väinö Ahlqvist, kapt. Kunnas ja op. Närhi olivat kantaneet arkun hautaan, toimitti kirkkoherra Vanne ruumiinsiunauksen puhuen mieliinpainuvia sanoja vainajasta. »Sirkkain» kuoro

lauoi laulut »Mä kuljen kohti kuolemaa», »Integer vitae» ja »Kun maan melu haipuu». Seppeleitä laskivat: toimittaja Lehto puhuen samalla hyvälle sedälle; rovasti Luoma kuuromyksiin opettajaverien seppeleen; nti Kahelin Jyväskylän kuuromyksiin yhdistyksen puolesta; tri Vartiovaara ja kapt. Sjöström suojeluskunnan seppeleen; tri Lund ja rva Vesén laskivat seppeleen Keski-Suomen Eläinsuojelusyhdistyksen puolesta; op. Hytönen Keski-Suomen osuuskuntapiiritöimikunnan puolesta; myös laskettiin seppele Keski-Suomen osuuskauppojen puolesta; kuuromyksiin naisopettajain seppeleen laski op. Kallio. Näiden lisäksi laskettiin hauldalle vainajan omaisten ja lukuisten ystäväin puolesta suuri määrä seppeleitä ja lukematon joukko kukkavihkoja. Haudalla kunniovartiossa ollut suojeluskuntaosasto ampui kolme kunnialaukausta.

Kun lopuksi vielä oli laulettu virsi »Sun haltuus rakkas isäni», hajaantui surusaatto jättäen manalle menneen lepäämään mullan alle ikuisen rauhan unta. Valtava kukkaskumpu vain jäi lähinnä kuvaamaan vainajan suhdetta lähimmäisiinsä.

10 p. syyskuuta vietettiin k. m. koululla *surujuhla* Oskari Reinon muistoksi. Juhlasali oli tilaisuutta var-

ten aistikkaasti koristettu. Vainajan kuva oli salin perällä köynösten ja kukkasten ympäröimänä. Aluksi veisattiin virsi 435 ja sen jälkeen puhui johtaja Luoma valituin, lämpimin sanoin Oskari Reinon työstä kuuromyökkäin opettajana. Kuinka Reino oli aina tahtonut kasvattaa oppilaitaan nöyryyteen, kohteliaisuuteen ja ennen kaikkea Jumalan pelkoon. Hän luki otteita vainajan ensimmäisestä sekä viimeisestä kirjeestä. Viimeisessä kirjeessään toivotti vainaja Jumalan siunausta k.m. koulun opettajille, oppilaille ja koko oppilaitokselle.

Rva Helena Luoma lausui viittauksin runon, jonka itse oli sepittänyt. — Sitte seurasi kahvin juontia, jota tarjottiin kaikille vanhoille k. m. ja koulun oppilaille. Kun sitte oli vielä yhteisesti laulettu virrestä 258 lähdettiin hiljalleen iltähämyssä astelemaan hautausmaalle. Suuri joukko vanhoja k. m. oli saapunut kaupungista ja lähiseudulta tähän tilaisuuteen. Haudalla puhui nti Maiju Kahelin viittauksin vainajan muistolle ja rva Luoma yhdessä kaikkien k. m. kanssa luki siunauksen. Hiljaisina ja hartaina hajaannuimme sitte haudalta.

Maaseudun arvo ja kaupunkien arvo.

Jatkoa kesä—heinäkuun numeroon.

Ensiksi pyydän huomauttaa, että ei ole minun syyntä, jos tämä kirjoitussarjani tulee pitemmäksi kuin alkuaan tarkoitin ja kuuromyökkäin kehitykseen katsoen olisi suotava. Yksityisen keskusteluni perusteella on minun nimeni saatettu julkisuuteen tässä asiassa tämän lehden palstoilla. Tämä vaatii minua puolustamaan ja selittämään oikeaksi käsittämäni maailman katsomusta edelleenkin.

I. O. väittää edelleen: „mitä kukoistavampi ja arvossa suurempi on maaseutu, sitä kukoistavimmat ovat myös kaupungit, ja päin vastoin“. Tämä väite pitäisi paikkansa, jos kaupungit ja maaseutu olisi keskenään tasapuolisessa edistyksessä. Mutta jos kaupungit, kauppa ja teollisuus ryntäävät eteenpäin maaseudun ja maanviljelyksen *kustannuksella*, kuten nyt tapahtuu, niin se väite ei ole nykyaikana oikea. Esimerkiksi Englannissa on (tilastollisten tietojen mukaan) 30 vuoden aikana 2,000,000 tynnörialaa maata joutunut pois peltokasvien viljelyksestä kaupunkien, kaupan ja teollisuuden suunnattoman kasvamisen johdosta. Mainitut elinkeinot siellä kukoistavat, mutta maanviljelys, meijerialous y.m. on taantunut. Englannin täytyy äärettömästi riisittää alusmaitaan voidakseen elää. Noin 10 vuotta takaperin oli esim. Brittiläisessä Intiassa kauhea nälänhätä. 80,000,000 ihmistä kärsi puutetta ja noin 10,000,000 kuoli nälkään. Nälänhätä ja kapinat ovatkin siellä aina vuosi vuodelta jatkuneet.

Toiselta puolen: alusmaapolitiikka, kaupan ja teollisuuden välinen kilpailu eri maissa oli yhtenä pääsyyntä viimeiseen maailmansotaan. — Voi, kuinka paljon ihmiskunta on saanut kärsiä, että kaupungit, kauppa ja teollisuus kukoistaisi!

Tällä en tahdo sanoa ettei pitäisi enään edistää kaupunkeja, kauppaa ja teollisuutta. Kyllä niitä

tulee edelleen edistää, jos ne tuottavat hyviä arvoja. *Mutta edistettäköön ensin kussakin maassa leivänkasvattamista.* Sitä mukaa kun maanviljelys edistyy, sitä mukaa edistettäköön myös kaupunkeja, kauppaa ja teollisuutta.

Edelleen väittää I. O.: syy ihmiskunnan onnettomuuteen ei ole itse teollisuudessa, vaan ihmisten voitonhimossa. — Tässäkin on syy teollisuudessa, isännissä ja palvelijoissa yhteisesti. Uusimmankin konetekniikan mukaan harjoitettuna teollisuus ajaa työntekijänsä vertamyrryttävään savuun ja tomuun maan päällä ja maan alla. Ihminen siinä usein muuttuu itse koneeksi ja kuluu koneen kanssa yhtämukaa loppuun. Esim. löytyy ihmisiä, jotka koko ikänsä saavat tehdä neulan silmiä. Siten ihmishuvun terveys ja luonnollinen voima joutuvat yhä enemmän takapajulle. Taudit saavat paremmin valtaa j. n. e.

Vaikka I. O. sanoo että 400,000 tilatonta haluaa omaa maata, niin näyttää siltä, että etenkin tehtaitten ja kaupunkien työväeltä puuttuu innostusta asiaan. Eihän minunkaan tarkoituksena ole vaatia, että esim. kaikkien kuurom. pitäisi tulla maatyöhön. Kenellä on terveellinen ja tulevaisuutta turvaava työpaikka tehtaissa ja kaupungeissa, hän ei tee viisaasti jos siitä nyt luopuu. Mutta yleisin piirtein katsoen kuurom. y. m. hätää tehtaissa ja kaupungeissa, tulee ajatelleeksi, että he voisivat olla onnellisempia maalla.

Kyllä me, maalaiselämän ihailijat, olemme myös ruvenneet vaatimaan, että tilattomille on jaettava valtion ja yksityistenkin maata, jos kenellä on paljon. Jos te, sosialistit tahdotte, että kaikki maa on otettava yksityisiltä pois yhteiskunnan omaisuudeksi, niin se ei tule koskaan onnistumaan. Suurin osa Suomen talonpoikia on uhrannut oman voimansa viljelemälleen maalle. Se maa on tullut hänelle rakkaaksi. Monta hikihelmeä on hän sen hyväksi vuodattanut, monet kärsimykset sen tähden kestänyt. Hän ennen koolee kun luopuu siitä maasta, jota viljelee. Hänen uskonsa maahan on rajaton: — jos maa pettää, niin silloin pettää kaikki. — Mitä enemmän Suomessa on sellaisia maanomistajia, niin sitä voimallisemmaksi se tulee. Mitä enemmän valtio heidän hyväkseen uhraa, niin sitä onnellisemmaksi tulee Suomen kansa. Tämä on meidän maalaiselämän ihailijain usko. Siksi mekin olemme ruvenneet vaatimaan, että sadoille tuhansille tilattomille eduskunnan säätämän lain avulla annetaan tilaisuus saada omaa maata ja avustusta oman kodin luomiseen. Kohta tulee eduskunnassa ratkaistavaksi tätä asiaa järjestävä laki. Te, sosialistit, — te, maatahaluavat tehtaitten orjat — katsokaa silloin, ovatko valitsemanne edusmiehet maatahaluavien tilattomien ystäviä!

Jos tämä suuri maareformi, eli niin sanottu Lex Kallio, saadaan onnellisesti ratkaistuksi eduskunnassa, niin sen avulla myös monet sadat kuurom. voisivat saada oman kodin maalla. Kuurom. Liiton tulisi sitten asettaa toimikunta huolehtimaan,

että kuurom. myös otettaisiin huomioon maata tilattomille jaettaessa. Heitä tulisi muutenkin Liiton toimesta avustaa ja huolehtia. Suurimmalla osalla kuurom. ei kyllä ole edellydystä suuremman maatilan hoidossa. Sellaiset pikkutilat, joissa maanviljelyksen ohella harjoitetaan käsityötä y. m., sopivat hyvin heikompihajasillekin. Se olisi parempi, kuin että huonon palkan lisäksi pitää ostaa kaikki ruokatarpeet. Työtä kyllä riittää maaseudullakin. Suutareista, räätäleistä, sepistä y. m. on monessa paikassa maalla suorastaan puute. Ne ovat menneet suurimmaksi osaksi suurteollisuuden palvelukseen. Ei voida kyllä kaikissa suhteissa palata käsiteollisuuteen, mutta tulee pyrkiä siihen, että kaikki mahdolliset tavarat kotitarpeeksi ja myytäväksi valmistetaan kotona.

Lienee hyödytöntä käydä selittämään kaupunkilaistuneille kuurom., että palvelijankin asemassa maalla he voisivat olla onnellisempia. Esim. kesäkuun 1 p:nä 1922 voimaan tullut uusi työsopimuslaki y. m. lait turvaavat palvelijan aseman maalla yhtä hyvin kuin kaupungeissa ja tehtaissa. Mutta sitä tärkeämpää on, että kuurom. kouluissa ruvetaan entistä enemmän opettamaan maanviljelyksestä ja maataloudesta. Oppilaita tulee innostaa siihen heidän tärkeimmällä kehityskaudellaan. Innostusta puuttuu maatalouteen. Olihan maanviljelyskoulu kuurom. alkuun pantu, mutta se ei menestynyt, etupäässä oppilasten puutteessa. Eräkin poika kertoi minulle suorastaan karanneensa mainitusta koulusta. Vasta kun enemmän innostusta asiaan saadaan kuurom. keskuudessa, voidaan uutta maanviljelyskoulua käydä puuhaamaan. Mutta kun minäkin nyt rupean puhumaan kuurom. maaseudusta ja sen arvosta, niin siltä näyttää, että saan monet kaupunkien kuurom. niskaani!

Kun I. O. sanoo, että minäkin maalla tunnen rahavallan ruoskaniskut, niin se on kyllä totta. Suurin osa ihmiskuntaa kärsii nyt sentähden, että väärä kehitys on hurmannut niin paljon ihmisiä kultaisten vasikkain ympärillä juoksemaan. Mutta erehdykset voidaan korjata niin kauvan kun aurinko luo mahtavia säteitään maahan. Miten nämä erehdykset parhaiten korjataan, siitä voidaan olla eri mieltä. Minun mielipiteeni mukaan maanviljelys on perustus kaikelle muulle elämälle. Kun sen kehitys on ensin tyydyttävästi ratkaistu, niin siten vasta voidaan käydä ratkaisemaan muitakin epäkohtia teollisuudessa y. m. Jos kaikkien yhteisillä ponnistuksilla saataisiin nyt puolet tehtaitten työväestä ja tyhjätointimittajista pysyväisesti maatyöhön, niin sen jo pitäisi suuressa määrässä parantaa niidenkin toimeentuloa, jotka vielä jäävät kaupunkien, teollisuuden ja kaupan palvelukseen.

Mikko Suuronen.

Toimituksen huomautus. Kiista maaseudun ja kaupunkien arvosta on jo venynyt pitkäksi. Se jo riittääkään. Kuuromykkäin Lehti ei enää halua ottaa jatkoa tästä väittelystä palstoilleen. Sen ku-

luessa on monta hyvää ja ajattelemisen arvoista ajatusta kumpaiseltakin puolelta lausuttu. Niistä kiitos! Kuka nyt keksisi uuden väittelyaiheen?

Kerran kesälomallakin.

Jatkoa.

II.

Puolipäivissä oltiin perillä. Asetuin asumaan erään ystäväni luo kirkonkylässä, jolla oli usempia siistejä huoneita ja minä sain yhden niistä makuuhuoneekseni. Olihan minulla omaisiakin siellä, m. m. vanhin veli perheineen kotitalossaan, mutta ajattelin siellä tulevan ahdasta, enkä sentähden tahtonut sinne mennä, paitsi käynnille. Kaikille oli ollut hauska yllätys, kun taas viiden vuoden poissa olon jälkeen olin ilmestynyt heidän keskuuteensa, kuin taivaasta pudoten. Kuten tavallisesti maalla, oli vastaanotto hyvin ystävällistä ja paheksuttiin vain, että niin vähän aikaa aijoin olla heidän keskuudessaan. Heidän mielestään olisi sopinut olla vaikka koko kesän, mutta minulle se ei sopinut. — Kansalaissodan jälkimainingeissa oli paikkakunnalla liikkunut sellaisia huhuja, että olisin ollut punaisten esikunnassa ja passitettu hautaan. Toisin ajoin taas oli puhuttu, että minulla jo olisi ollut „muija“, jota minulla ei kuitenkaan ole ollut. Tiesi mitä muitakin puheenaihetta oli ollut?

Ystäväni vieraanvaraisess kodissa viihdyin hyvin ja aika kului, kuin siivillä lentäen. Olisin toivonut kuluvan sen hitaammin. Joka päivä tein pitkiä kävelyretkiä metsiin ja rannoille, jossa otin uimakylynkin, milloin ei satanut. Sen ohessa en myöskään unohtanut käydä muitakin tuttavuuksia ulkokylissä tapaamassa. Joka paikassa oli sama ystävällinen vastaanotto ja vieraanvaraisuus. Maalaisille se on niin ominaista, kun on kyseessä joku kauvan poissaollut tuttava. Usein yksikin pyydettiin jäämään, jota en kuitenkaan tahtonut, sillä minulla oli hausempi palata takaisin ystäväni vieraanvaraiseen kotiin.

Virkistävää on kaupunkilaisen, tehtaassa pölyttäneen viettää hetkinen maaseudulla luonnonhelmassa, kaukana kaupungin melusta ja humusta, hetkisen vapaana työn huolista ja huomispäivän murheista. Ilma on niin puhdasta, kevyttä ja raikasta. Kaunis luonto hivelee silmiä. Tuntee itsensä niin vapaaksi, kuin luonnonlapsi konsanaan, ja elämä tuntuu todella elämisen arvoiselta. Siitä on ikävä erota. Vaistomaisesti herää ajatus, että olisipa oma koti täällä maalla luonnonhelmassa, järven rannalla tai metsän rauhaisassa siimeksessä. Siellä viihtyisi ja eläisi onnellisena omaistensa kanssa. Itse leipänsä kasvattaisi ja vain syksyisin, kun myrskyt ja rankkasateet alkavat ja talvisin kun lumi peittää maan ja pakkaven nurkissa paukkuu tai pyrynä tupruttelee, sil-

loin sivu töikseen ammattiaan harjoittaisi. Silloin olisi vanhojen päivienkin vara paremmin turvattu. Tehdas elämä ei sitä aina voi tarjota. Mutta nyt alkaa eri luku:

III.

Kesälomani maalla kului liian sukkelaan. Eihän sitä ollut kuin yksi viikko ja yksi vuorokausi. Yhtä äkisti kuin olin maalle tullut, yhtä äkisti tuli myöskin kotiinlähtö. Niinä päivinä olivat kuorma autot vilkkaassa liikkeessä Tampereelle, jonne ne kuljettivat matkustajia maatalousnäyttelyyn. Silläkin perukalla vilisee useampia kuorma-autoja välittäen tavara- ja matkustajaliikettä kaupungin ja maaseudun välillä. Niin kehitys kulkee sielläkin ripeästi eteenpäin, niin että hurisee. Ei enään tarvitse rahdin ajajain hevosten kiskoa raskaita kuorma mäkiä ylös aina 80—100 ja useammankin kilometrin taipaleilla. Rahdinajajat ovat saaneet muuttaa ammattia s. t. s. ruveta maata viljelemään. Niin sitä pitääkin. — Toisenkin edistysaskeleen huomasi sillä paikkakunnalla, jommoista en ollut ennen nähnyt. Eräs torpan vaimo ajoi pyörällä joka aamu lehmilaitumelle, jossa lehmät kesäisin ovat yötä päivää, ja hänellä oli mukanaan lypsinsanko polkupyörän tangossa riippumassa. Hänen palatessaan oli sanko täynnä maitoa, ja hän tullessaan talutti pyörää sangon riippuessa ohjaustangossa. — Vielä toinenkin edistysaskel: Eräs talon mies kävi aamulla hakemassa hevoset laitumelta pyörällä ajaen. Hänen palatessaan hevoset juoksivat kiltisti pyörän rinnalla ja vain yksi oli suitsissa. Eiköhän sopisi suositella M. Suuroselle ja Loimaan Lollolle ja heidän tuleville emännilleen näitä oivallisia matkan jouduttajia ja ajan säästäjiä, jottei heidän tarvitsisi aina kesäisin rehkiä 12 tuntia työpäiviä. Vai mitä tuumitte?

Mutta asiaan. Niin, eräänä aamuna varhain lähdin „messuväen“ mukana kuorma-autossa Tampereelle. Taksa oli kohtuullinen: 30 mk. Auto kulki hyvää vauhtia ja kotiseutu oli pian takanani. Sinne jäivät ystävät ja tuttavat. Lähdettyä oli taivas ylt'yleensä harmaansynkeä ja näytti tulevan sade. Mutta pilvet hajosivat ja päivä pääsi paistamaan. Auton kangaskatos työnnettiin kokoon ja niin päästiin vapaasti katselemaan ohi kiitävää maisemaa. Se oli hauskempaa, kuin olla suljettuna katoksen sisässä, kuin siat säkissä. Ja kyllähän matka tarjosi jos mitakin nähtävää. Ikaalisissa pillastui yksi vauhko hevonen. Ajaja poika piti sitä kuolaimista kiinni tien vieressä, mutta auton lähestyessä se riuhtasi itsensä irti, käänsi ympäri ja lähti laukkaamaan ahdetta ylöspäin. Poika koetti sitä pidättää juosten sen rinnalla, mutta hän kaatui rattaitten alle, laahautui vähän matkaa ja jäi sitte siihen paikkaan liikkumattomana kuin kuollut. Sillä välin hevonen meni kuin hullu valtoimenaan kadoten näkyvistä.

Mutta poika kykeni pian nousemaan, hän ontui vähän ja pitkä öljytakki oli riekaleina. Sen pahemmin ei hänen näkynyt käyneen. — Muut vastaantulleet hevoset eivät olleet niin vauhkoja ja matkaa päästiin jatkamaan sen kummempia seikkailuita.

Usein kuljettiin pitkien asumattomien metsäseutujen ja kankaitten läpi; tie oli kuin pitkää, viheriäistä kujaa, niin somasti metsä tien koristi. Useissa suuremmissa ja kauneimmissa kylissä tie kävi mahtavien koivujen somistaman pitkän lehtokujan läpi kuten esim. Hämeenkyrön kirkolla, joka on yksi Suomen kauneimpia kyliä. Maisemat olivat kauniita ja vaihtelevia. Kuljettiinhan niin monen Satakunnan suuren pitäjän ohi, jo koko matka käsitti 80 kilometriä.

Oltiin perillä ja auto pysähtyi Tampereen kauppatorille keskelle ihmisvilinää. Minusta tuntui, että automatka oli loppunut kesken, niin hauska ja nautintorikas se oli ollut. Tampere oli niinä päivinä noussut arvoon arvaamattomaan. Siellähän olivat ne suuret maatalousnäyttelyt y. m. ja sinne kulki kaikkien tiet kaikilta ilmansuunnilta, kuten ennen muinoin Roomaan. Junat, vaikka niitä kulki joka hetki, olivat pakaten täynnä matkustajia pitkiä härkävaunujonoja myöten. Niin oli hirveä tungos siinäkin junassa, jossa iltapuolissa matkustin Turku kohden. Toijalassa oli juniinmuutto järjestetty toisin, kuin tavallisesti, kaiketi suunnattoman matkustajatulvan takia. Tästä johtuikin, että minä siellä kovassa kiireessä ja tungoksessa erehdyin Helsingin junaan Turun junan sijasta. Helsinkiin oli tällä kertaa järjestetty eri juna, vaikka se tavallisissa oloissa kulkee Tampereelta yhtä päätä Helsinkiin. Turun juna oli taas järjestetty aivan vastakkaiselle radalle, jossa pääradan junat tavallisesti kulkevat. Tampereelta tullut juna oli järjestetty kulkemaan takaisin. Siten erehdyin vääriin junaan, kun lisäksi en kuullut konduktöörin selityksiä. Erehdykseni huomasiin vasta, kun juna jo oli kulussa ja kääntynyt yhä vasemmalle. Tämäkös harmitti! Piletti ei oikeuttanut matkustamaan Saloon Hyvinkään ja Karjan kautta. Se olisi sitäpaitsi ollut ikävä ja pitkävetäinen matka.

Mutta ikävissäkin asioissa on aina joku hyvä puoli. Niin nytkin. Muutin erehdykseni huvimatoksi Hämeenlinnaan ja se kävi hyvin päinsä, kun ei konduktöörikään pilettiin nähden tehnyt mitään muistutusta. Jo Hämeenlinnan asemalla tapasin hauskoja k.m. tovereita ja sittemmin myöskin erään hauskan koulutoverin. Heidän luonaan vietin hauskan ja vieraanvaraisen illan ja yön.

Ja kun Hämeenlinnan ja sen kauniit nähtävyydet tunsin hyvin entuudestaan, niin matkustin jo aamulla Toijalaan eri piletiltä, joka oli ainoa lisämeno tästä huvimatkastasta. Toijalassa leimautin entisen piletin, ja sillä pääsin matkaa jatkamaan. Ja kun illalla jo olin kotona, oli kesälomaa mennyt yksi päivä yli, vaan se ei paljoa merkinnyt.

Kuulumisia Salosta.

Elokuun 12 ja 13 päivinä oli Salossa kuuromykkäin kokous. Ensimmäinnä päivänä oli saapuvilla 17 kuuromykkää. Kokouspaikkana oli Forstèn sisarusten avara veranta, jonka he hyvätahtoisesti ja auliisti olivat luovuttaneet käytettäväksemme. Se oli hauska ja viihtyisä paikka ja niin tiheästi köynnöskasvien ympäröimä, ettei sinne saattanut nähdä ulkopäin kadulta tai pihalta.

Kokouksen varsinaisena alkuunpanijana oli opettajatar neiti Anna Nyström Turusta. Hän oli K. m. Auttajayhdistyksen Keskustoimikunnalta saanut 400 mk:n matkarahan valistusmatkaa varten kuuromykkien luona Varsinais-Suomessa. Niin oli hän käynyt m. m. Rymättylässä ja Taalin-tehtaalla pitämässä kokouksia kuuromykkille. Sieltä oli matka johtanut suoraan Saloon. Toinen kokouksen huomattavin henkilö oli herra John Sundberg Helsingistä. Muutamia puheita pidettiin, ja Forstèn sisarusten tarjoamat kahvit leivoksineen nautittiin kiitollisuudella. Hyvästellessä postinhoitaja neiti Forstèn muistutti meitä kiittämään Jumalaa, kun meillä on niin hyvät opettajat. Hän on ollut postinhoitajana jo noin 35 vuotta, ja on lähes 80 vuoden ikäinen. Monet adressit kansalaisilta, arvokkaat muistolahjat ylhäisiltä henkilöiltä, y. m. osoittavat, että hän on hyvin kunnioitettu ja arvossa pidetty merkkihenkilö. Kaksi hänen sisaristaan ovat kuuromykkiiä, jotka myöskin ovat jo hyvin korkeassa ijässä.

Seuraavana päivänä, sunnuntaina, kokoonnuttiin Salon uudelle rukoushuoneelle. Neiti Anna Nyström piti jumalanpalveluksen. Saarnan aiheena oli kertomus laupiaasta samarialaisesta. Herra Sundberg tulkitsi puheen viittomakielelle. Esitys sujui niin hyvin, että kaikki sen ymmärsivät. Kuuromykkiiä oli läsnä 22 henkeä, sekä muutamia kuulevia.

Jumalanpalveluksen jälkeen pidettiin rukoushuoneen avarassa eteishuoneessa keskustelukokous. Aiheena oli N. Helsingius'en kirjoittama pieni kirjoitus: „Koti“. Tästä tarkemmin toisessa kirjoituksessa ensi numerossa.

Klo 2 päivällä kokoonnuttiin yhteisille päivällisille ennenmainitulle verannalle Forstèn'ien luo. Postinhoitaja neiti Forstèn oli hyvätahtoisesti hommannut nämä yhteiset päivälliset, josta tahdomme lausua hänelle kauniit kiitoksemme!

Sitten vapaan keskustelun jälkeen pidettiin vielä muutamia puheita, m. m. Neiti Nyströmin raitiuspuhe, jonka herra Sundberg tulkitsi viittomakielelle.

Herra Sundberg piti puheen Karl Oskar Malmin suuresta elämäntyöstä kuuromykkäin opetuksen hyväksi. Hän perusti Suomeen ensimmäiset kuuromykkäinkoulut, ja oli itse myöskin opettamassa kuuromykkiiä. Ilman häntä me Suomen kuuromykkät emme olisi päässeet niin pitkälle kehityksessä, tiedossa ja taidossa. Meidän tulee

kunnioittaa hänen muistoaan, hän on kuuromykkille sama, kuin J. L. Runeberg, J. W. Snellman, E. Lönnrot, Z. Topelius y. m. ovat Suomen kansalle. Neljän vuoden päästä tulee kulmaan 100 vuotta hänen syntymästään. Kehoitti kuuromykkiiä keskuudessaan keräämään varoja hänen rintakuvaansa varten. — — —

Ukkokodin suhteen puhuja mainitsi, että sitä varten kerätyt varat tehnevät ensi joulun mennessä noin 140,000 mk., mikä on jo koko nätti summa. Hankkeen toteuttamista varten on tehty anomus valtioneuvostoon Turun lähellä olevan kruununpuustellin luovuttamisesta tarkoitukseen. Ajan kalleuden ja epävarmuuden takia kuluneet vielä muutamia vuosia ennenkuin ukkokodin hanketta voidaan toteuttaa. Esitti, että kuuromykkät kotonaan tekisivät käsitöinä pieniä taloudessa tarvittavia esineitä muistolahjoiksi ukkokodille.

Tahdomme tässä lopuksi lausua herra Sundbergille ja neiti Anna Nyströmille kiitollisuutemme uhrautuvaisuudesta, kun toivat mukanaan meille Salon ja sen seudun kuuromykkille vaihtelevan ja virkistävän hetken. *Sekreterare.*

60 vuotias.

60 vuotta täytti syysk. 5 p:nä Porvoon k. m. koulun asuntolan johtajatar, opettajatar neiti *Emma Lundell*. Jo nuorena hän tutustui kuuromykkiiin käydessään Turussa rippikoulua piispa Alopaeuksen luona sekä hänen pitämässään jumalanpalveluksissa Turun k. m. koululla. Kuuromykkäinopettajaksi valmistui hän Tukholmassa Manillan k. m. koulussa v. 1883—1885. Kotiin palattuaan sai hän heti opettajaviran Turun k. m. koulussa, jossa opetti aluksi 7 vuotta viittaamalla ja kirjoittamalla suomenkielisiä kuuromykkiiä. V. 1893 valittiin neiti Lundell Porvoon uuden, ruotsinkielisen k. m. koulun opettajattareksi ja asuntolan johtajaksi. Tässä virassa hän yhä vieläkin on.

Toivotamme hänelle onnea merkkipäivänsä johdosta.

Avoim kirje Liisa Ahoselle,

Liisa hyvä!

Tuotiinpa minulle illalla postista K. m. lehtikin. En malttanut olla sitä silmäilemättä, vaikka en vielä joutanut oikein sitä lukemaan. Nimi „Kala-joki“ sattui siitä heti silmiini. Mitä kummaa siinä on Kalajoesta, minun kunnan kotipitäjästäni puhetta? Istahdin kesken puuhieni sitä tarkastamaan ja äkkiä huudahdin oikein isolla äänellä: „voi!“, niin että kaikki tuvassa olijat taisivat säikähtää, että mikäs sille tytölle nyt tuli, kun niin par-kasi? Kaikkien katseet kääntyivät minuun ja minä rupesin kiireesti selittämään, että: „täällä on Vie-remältä erään kuuromykän kirjoitus. Sanoo heille tulleen uuden papin Kalajoelta ja sanoo ymmär-tävänsä tämän papin saarnoja. Sehän on se mei-dän Sariola! Voi, olenhan minäkin häntä ymmär-tänyt!“ Ja olin niin iloissani, että siinä tuokiassa olisi tehnyt mielen ilmoittaa Liisalle, että todel-lakin, pastori Sariolan puhetta on helppo ymmär-tää.

Kirkossa olen kyllä harvoin käynyt. Mutta ha-luttomuus ei siihen ole syynä ollut, vaan pitkä matka. Sillä täältä Metsäkylästä, jossa asun, on kirkolle matkaa, 15 km. Usein olen toivonut, että kunpa se kirkko olisi lähempänä, kävisin ai-van joka sunnuntai. Seuroissa (=hartaushetkissä) kyllä olen käynyt, jos olen tiennyt olevan sellai-sen puhujan, jonka puheesta saa selvän. Ihmeen hauskaa on olla mukana silloin kun voi ymmär-tää. Mutta monta kertaa on käynyt niinkin, että kun olen janonnut kuulla Jumalansanaa puhutta-van ja olen sitä varten lähtenyt kuulevien seu-roihin, en ole voinut ymmärtää yhtään. On pu-hujia, jotka puhuvat niin „suunsa sisällä“, ettei siitä kuuroraukka voi ymmärtää, vaikka mikä olisi. Korkeintaan voi Jumalan nimen ymmärtää mai-nittavan. Monta kertaa olen lähtenyt pois yhtä tyhjänä kun mennessänikin. Ja monta kynneltä on poskille vierähtänyt siitä surusta kun ei jak-sanut ymmärtää parhaalla tahdollaankaan. Toisi-naan olen ymmärtänyt osan, osa on jäänyt ym-märtämättä. Mutta onpa sitten suureksi ilokseni sellaisiakin, joiden puhetapa on niin selvää, että voi hyvin ymmärtää. Eräs E. A. Auno-niminen saarnaaja puhui kerrankin niin ihmeen selvästi, että koko pitkästä saarnasta minulta tuskin kym-mentä sanaa hukkui. Tekstinä oli silloin Luuk-kaan 15 luku. Voi, miten hauskaa olikaan! Ju-malansana pääsi minunkin sydäntäni ravitsemaan. Ja lohdutettuna ja iloisena tulin niistä seuroista kotia. Jospa hän tulisi useammin tänne kylälle seuroja pitämään, rientäisin niihin taas minäkin! Vain lukemisella minä olen oppinut paraasta päästä henkeäni ravitsemaan. Ja Jumalansanan lukemi-nenkin on suloista. Jumala voi monella tavalla sanansa ja Pyhän Henkensä avulla ravita meidän-kin sielujamme jos sitä pyydämme ja isoavalla ja

janoavalla hengellä tutkimme raamattuamme. Olen tuota minä ainakin saanut kohdalleni tuntea.

„Tyydyn osaani minä vaan, kiitän Jumalaa ar-mostaan“, tekee kuitenkin loppujen lopuksi mieli sanoa. Eihän Jumala kuitenkaan meitäkään jätä, vaikka emme kuulekaan. Yhtä kalliita ovat kuo-lemattomat sielumme Hänelle, kuin kuulevienkin ihmisten sielut. Yhtä kalliisti olemme lunastetut kuin hekin. Jumalan Pojan veren hinta on jo-kainen kuuro ja mykkäkin. Ja Jumala tahtoo, että mekin pääsisimme Hänen luoksensa kuultu-amme. Koska niin kalliita olemme, niin tottapa Hän tavalla tai toisella pitää sieluistamme huolen, etteivät sielumme sentään saa nälkään kuolla, vaikka ovatkin usein nääntymäisillään. Kyllä Ju-malalla aina keinoja on, olen sen usein tullut huo-maamaan. „Kun hätä on suuri, on apukin lähellä“.

Liisa hyvä! Olenpa iloinen kun saat ymmärtää Jumalansanaa, jota tunnutt rakastavan. Siunatkoon Jumala sanansa sydämellesi, että paljon hedelmää tekisit. „Autuaita ovat ne, jotka kuulevat Juma-lan sanan ja kätkevät sen“, sanoo raamattu. „Oli-kaa myös sanantekijät, eikä ainoastaan kuulijat“, neuvotaan myöskin.

Tästä huomaamme, että meillä tulee olla pyr-kimys elämään niinkuin Jumalansana opettaa. Em-me saa elää pahoin ja jumalattomasti ett'emme häpäisisi Jumalan nimeä, emmekä olisi Hänen py-hän sanansa ylönkatsojia. Jumala antaa meille halua ja voimaa elämään Hänen tahtonsa mukaan, kun sitä Häneltä rukoilemme. Emme kuitenkaan ilman uskotta kelpaa Jumalalle, siis pyytäkääm-me, että Jumala opettaisi meitä tuntemaan itsemme, että olemme kadotettuja syntisiä ja että Hän ar-mosta Jeesuksen tähden antaisi syntimme anteeksi ja sanansa ja henkensä kautta sytyttäisi elävän us-kon sydämeemme. Ja kun tämä on tapahtunut, silloin olemme uudesti syntyneet ja niin tulleet Jumalanlapsiksi. Pyytäkäämme sellaisena pysyäk-in. Muistakaamme, ettei se hyödytä meitä, jos olemmekin oikean tien löytäneet, jollemme kulje sitä tietä eteenpäin. Matkalaisen on kuljettava eteenpäin jos mieli perille päästä. Samoin mei-dän on kuljettava taivaan tietä, jos taivaaseen tah-domme päästä.

En tiedä, oletko sinä, Liisa, uskovainen Juma-lanlapsi. Mutta ellet vielä ole, niin kenties aina-kin tahdot siksi tulla. No hyvä! Jumala myöskin niin tahtoo. Tahtoo varmasti omaksensa Liisan-kin sydämen. Jos lienetkin jo antanut sydämesi Hänelle. Muista silloin, etenkin kiusausten het-kinä:

„Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä sinulle elämän kruunun annan“.

Paljon on tosin taivaan tien kulkijalla vaaroja ja kiusauksia. Mutta palkanmaksu on sitten ihana. Saamme lopuksi ijankaikkisen elämän. Saamme taivaassa asua ijankaikkisesta ijankaikkiseen. Oi, jospa jokukaan k. m. pysähtyisi miettimään tuota sanaa:

Ijankaikkisuus!

Ja oi, jospa Herra Jeesus saisi omaksensa kaikkien k. m. sydämen! Onnellisia olisivat he silloin.

Tahdon lopuksi mainita, että olen ymmärtänyt myöskin nykyisen rovastimme saarnaamisesta. Hänen nimensä on Heilala. Pääsisinpä vaan useammin kuulemaan, sitä toivoisin. Ehkä pastori Sariola pitää vielä Vieremän kuuroille raamatunselityksen, kun pyydät. Terveisiä hänelle, sinulle ja kaikille tämän lehden lukijoille. Ja hyvästi sitten!

Kalajoella 3 p. syysk. 1922.

Anna.

URHEILUOSASTO

Urheilukuulumisia Helsingissä. H:gin K.V. ja U. Seura on järjestänyt erilaisia kilpailuja jäsenten keskuudessa elo- ja syyskuun vaihteessa. Ei voitu pitää K. U. L:n piirikilpailuja, koska maaseutu-urheilijoita ei ollut ilmoittautunut. Kōklaksissa asuva Hj. Sandblom oli ainoa kilpailija.

Juoksusarjassa 400, 800, 1500, 5000 m:n matkoilla: I J. Luomajoki 63,1; 2,25; 4,50; 17,59, 301 pisteellä; II G. Örn 64; 2,29; 4,54; 18,28, 290 pist.; III A. Koivunen 64,2; 2,34; 5,20; 20,20,3, 262 pist.

Soudussa oli 15 mies- ja nais-soutajaa. Vantaanjoella lähellä Satulinnaa 600 m:n matkalla saavuttivat parhaat ajat miesten ryhmässä: Hj. Sandblom 5.15,4; O. Lindström 5.18; J. Enroos 5.21 ja naisten ryhmässä: Astra Lahoniitty 6.11; Tyne Roine 6.35; Alfhild Sjöblom 7.13.

Pyöräilyssä Oulunkylän raviradalla ajoi K. Mikkola parhaiten 22.02; toiseksi J. Enroos 23,11; kolmanneksi Fr. Lindholm 23.40. Kuusi pyöräilijää ajoi 10 km:n matkalla, joka oli ensimmäinen laatuaan seuran kilpailuohjelmassa.

Uinnissa 50 m:n matkalla kilpaili 7 osanottajaa, joista oli paras O. Wetzell, aika 39,2; häntä lähinnä E. Karilas 43; kolmas J. Hällberg 47,2. — Valittavana seikkana mainittakoon, että naiset eivät välitä rahtuakaan uinnista, vaikka uinti on sangen sopiva ja terveellinen urheilumuoto naisille. Saksan k.m. naiset harrastavat innokkaasti uimaurheilua. Meikäläisten naisten pitäisi ruveta harjoittelemaan uintia ensi kesänä. Sitten toimeenpannaan kilpailu heillekin.

Tietoja Kotimaasta.

Oulun kuuromykkäkoulun jatkokurssit.

Jo koulupoikana ollessani sain usein kuulla, että täällä koulussa pidetään jatkokursseja koulun entisille oppilaille. Kun me kahdeksaluokkalaiset toukokuun lopussa vuonna 1912 lopetimme koulunkäyntimme ja haajaannuimme ympäri Suomenmaan joutui moni liiankin kauaksi koulusta. Ajattelimme, ettemme kai enään koskaan saa nähdä tätä koulua ja tovereitamme. Opettajat vain rohkaisivat meitä ja sanoivat: Muutaman vuoden kuluttua pääsette jatkokursseille, silloin te saatte tavata toisianne ja olla taas kuin koululaisia ikään.

Kului vuosia koulusta päästyämme, kului kymmenen vuotta. Sinä aikana minä oleilin kotikylässäni, enimmäkseen kotona. Entisestä koulustani ja sen kurseista en tällä ajalla kuullut yhtikäs mitään. Vihdoin eräänä

iltana sain Oulusta kirjeen, jossa ilmoitettiin jatkokurssien pian alkavan ja kysyttiin olisinko halukas tulemaan sinne. Silmäni vain pyörivät yllätyksestä enkä tiennyt heti mitä vastata —. Tietysti olin halukas.

Olin iloinen kutsusta, kun ajattelin pitkästä ajasta taas näkeväni Oulun, entisen kouluni ja sen opettajat. Lähetin vastauksen, jossa ilmoitin olevani halukas saapumaan kurseille. Kun sitten sovittuun aikaan lähdin matkalle ja astuin junaan, niin ei siellä ollut vielä paljoakaan kurssilaisia. Oli muutama tyttö ja kaksi poikaa, joista toisen tunsin entiseksi luokkatoverikseni. Matkan varrella tuli aina lisää, niin että pian valtasimme koko vaunun osan itsellemme. Mitä lähemmäksi Oulua saavuttiin, sitä ahtaammaksi kävi vaunu. Kun juna jo viilekseli Oulun läheisiä seutuja, niin jännitys kasvoi suureksi. Kun juna saapui Oulun asemalle, oli siellä vastassa useita opettajia, jotka tunsin miltei kaikki. Vastaanotto oli hyvin ystävällinen. Asemalta lähdimme asuntolaan, siellä myöskin asuimme kurssien ajan.

Seuraavana aamuna lähdimme kouluun aamurukouksen jälkeen. Johtaja lausui meidät tervetulleiksi. Samalla meidät jaettiin kahteen ryhmään, ensimmäisen toisen osaston nimillä. Kaikkiaan oli tullut yli kuusikymmentä osanottajaa. Samana päivänä alkoi myöskin opetus, se oli enimmäkseen kertausta. Oli siellä uutakin: talouskirjanpitoa ja sanomalehden lukemista. Sekä johtaja Lück innostutti meitä lukemaan hyvää kirjallisuutta. Iltaisin oli johtajan sekä opettajien ohjaamana erilaisia keskusteluja, niinkuin »tyytymättömyydestä», »käsiteollisuudesta» sekä »urheilusta». Pastori Itkonen näytteli omistuneita varjokuvia Nansenin retkestä Pohjoisjäämerellä.

Heluntain pyhinä tehtiin kävelyretki Pyykkösjärvelle. Siellä leikittiin, napattiin valokuvia ja hörpittiin kahvia leivän kanssa. Kurssien loppuviikon torstaina tehtiin paljon puhuttu automatka Kempeeseen. Retkeä varten luovuttivat Uleä-yhtiö ja Veljekset Åström retken osanottajille autot vapaasti käytettäväksi. Perille saavuttuamme lähdimme katselemaan Kempeen vanhaa kirkkoa kirkkoherra T. Kajavan ystäväillisellä opastuksella. Kirkosta lähdettiin nuorisoseuran talolle. K.m.-auttajayhdistys tarjosi meille kahvit. Jonkun ajan kuluttua lähdettiin paluumatkalle. Retki oli hauska sekä muuten onnistunut.

Vähä ennen poismatkastamistamme, me kurssilaispojat lahjoitimme hoitajallemme, Fiia Päätalolle, herätyskellon. Hän ansaitsikin sen hyvin, sillä yhtä väsymättömästi, kuin aikoinaan pieninä ollessamme meitä hoiti asuntolassa, huolehti hän nytkin hyvinvoinnistamme kurssien aikana. Häneltä olemme saaneet hyvän opetuksen puhtaudesta ja järjestyksestä, se on meillä hyvä apuna kotonamme noudattaessamme Fiia Päätalon esimerkkiä. Hän oli iloisissaan lahjasta ja siitä että hoidokkinsa muistavat häntä isoinakin ollessaan.

Lauantaina kesäk 10 päivänä pidettiin hauska lopettajaisjuhla. Sunnuntaina käytiin kirkossa Herran ehtoollisella. Vielä illalla mentiin koulun saliin, missä laulettiin muutamia hengellisiä lauluja, lopuksi johtaja puhui mieleenpainuvan jäähyväispuheen. Maanantaina päivällä lähdimme kotimatkalle.

Kaipauksen tuntein erottuamme Oulusta ja sen meille rakkaasta koulustamme hyvine opettajineen tunsimme varmasti jokainen kurssiin osaanottanut, toiveen sydämessämme, että pian saisimme tällaisille samanlaisille kurseille jälleen kokoontua.

Eino Granqvist.

Esperanto kongressia pidettiin Helsingissä elokuun 8—16 p:nä, oikein kansainvälistä, jonne oli kokoontunut ihmisiä kaikilta maan ääriiltä ja olin siellä minäkin. Se oli niin suurenmoista, että on vaikea selostaa sitä pinessä k. m. lehdessä. Suuret lehdet, kuten »Uusi Suomi» ja muut, ovat jo sitä selostaneet sekä sanoineen että kuvine. Minä arvelen, että kyllä siitä on hyötyä aikaansa seuraaville kuuroillekin. Minä tein tuttavuutta

monen ulkomaalaisen kanssa. Mainitsen vain yhden. Eräs Tšekkoslovakialainen herra kun sai tietää, että minä en kuule mitään, sanoi opettaneensa kolmelle kuuromyökkäin opettajattarelle Esperantoa ja ihastuksissaan rupesi heille heti kirjoittamaan kirjettä ja pyysi minua liittämään siihen terveiset, jonka minä teinkin. Hän alkoi vielä puhua k-kkään kansainvälisestä järjestäytymisestä, vaan minä pyysin anteeksi ja sanoin, että olisi ensin »oma huone lakaistava», kun ei vielä ole tiedossani Esperantoa taitavia kuroja Suomessa. Tulos kaikesta on se, että joka haluaa opetella Esperantoa, hänen tulee ensin *kunnollisesti osata oman maansa kieltä*. Esperantoa voipi opetella jo lukuisasti ilmestyneistä kirjoista ja kirjeenvaihdolla sitä osaavien kanssa. Jos ei teillä ole ketään tuttua, jonka puoleen voisitte kääntyä, voitte ensialuksi kääntyä minun puoleeni. Koetan tehdä voitavani.

Aleks. Puolakka.

Viipuri, K-Ki Rajak.8.

Ävikin kuuromyökkäin vanhainkodille ovat lahjoittaneet: työmiehes Kalle Salo Mäntästä 100 mk., Otto Niskanen Pihtiputaalta 15 mk. ja Lassi Turpeinen Pihtiputaalta 5 mk.

Ävikin vanhainkodin hyväksi ovat Mäntän ympäristön kuuromykkät perustaneet ompelu- ja työseuran. Mäntän ja Vilppulan pappien rouvien sekä omaistensa avulla ovat kuuromyökkäiniset ja miehet Mäntässä valmistaneet jo sievän kokoelman käsitöitä: sukkaa, leikkikaluja, tuohija puuastioita y. m. Aikomuksena on myydä nämä esineet eräitten suurempien seurakunnallisten myyjäisten yhteydessä syksyllä Mäntän kirkolla. Tulot annetaan Ävikin vanhainkodin hyväksi. Kiitettävää harrastusta osoittavat Mäntän kuuromykkät Seuratkaa heidän esimerkkiään! Ävikin vanhainkoti tarvitseekin paljon apua nykyisenä kalliina aikana. Nyt on rutto turmellut kaikki perunat Ävikissä. Muistakaa siis avustaa köyhiä, vanhoja kuuromykkätovereitanne. Varsinkin sopii uhrilahjoja koota jumalanpalvelustilaisuuksissa, kun kuuromyökkäin matkapappi on paikkakunnalla. Hän lähettää rahat Ävikille ja Kuuromykkäin Lehdessä mainitaan ketkä ovat rahaa lähettäneet.

Kuollut. Meille ilmoitetaan, että kuro nuorukainen, talollisen poika *Simo Hovi* kuoli kodissaan Säkkijärven Vilajoella viime heinäkuun 29 p:nä. Simo Hovi menetti kuulonsa muutamien vuosien vanhana kun jo oli oppinut puhumaan ja lukemaankin. Hän kävi Kuopion kurojen koulun ja oli nti Anna Nyströmin oppilas. Etevälahjaisena oppilana oppi hän hyvin. Hänellä oli paljon tietoja, hyvä kielitaito ja ymmärsi asioita enemmän kuin monet toiset kurot. Joitakuuta vuosia sitten, terveenä ollessaan hän lähetti kirjoituksia K. m. lehteenkin. Koulusta päästyään rupesi hän maatoihin kotitaloonsa, oli voimakas, terve ja elämänhaluinen. Mutta sitten tuli vaikea sairaus, joka kaatoi nuoren, tarmokkaan miehen tautivuoteelle. Useita vuosia makasi hän sairaana taistellen ankaraa sisäistä taistelua kovaa kohdaloansa vastaan. Ei ollut helppoa nuoren, elämänhaluisen miehen tyytyä makaamaan sairaana vuodesta vuoteen. Usein oli mieli katkera, kun piti koettaa tyytyä Jumalantahtoon ja ottaa vastaan Hänen antamansa kova koettelemus. Nyt vihdoinkin loppui pitkä kärsimys ja Simo Hovin henki on päässyt siihen elämään, missä kaikki käsittämättömät kysymykset selkiävät ja näkee kirikkaasti Jumalan tarkoitukset. Vainaja oli kuollessaan liki 28 vuoden vanha.

Pieni kuuromyökkäinkoulu. Pietarsaaren ruotsinkielisessä kuuromyökkäinkoulussa kuuluu nyt olevan yksitoista oppilasta. Näitä opettaa 3 vakinaista ja 2 tuntiopettajaa. Palvelijoita lienee koulussa myös 2—3 kappaletta. Kyllä tulee kalliiksi Suomen säästävälle val-

tiolle noitten oppilaitten opettaminen. Kuinkahan paljon maksaakaan kukin oppilas vuodessa valtiolle? — Syyskuun alussa oli sanomalehdissä uutinen, joka kertoi, että *suomenkielisissä* kouluissa oli niin suuri ahdistus, ettei kaikki pyrkijät päässeet kouluun. Johonkin kouluun perustettiin lisäluokkakakin. Oppilasluku Pietarsaaren koulussa on jo monena vuonna ollut varsin pieni. Oli kerran jo kai kysymyksessä koulun siirtäminen Porvoon k. m. koulun yhteyteen. Mutta ilmestyi voittamattomia esteitä.

Kirjeenvaihtoa. »Itsehallinta toiminnassa» nimisen kirjoituksen lähettäjä. Pitkä kirjoituksenne, nähtävästi jostakin lainattu, ei sovi lehdessämme julkaistavaksi.

Sydämmelliset kiitokset niille Salon ja sen ympäristön *Kuuromykkille*, jotka lahjoittivat meille kauniin maljakon. Salossa elokuun 14 p. 1922. R. Forstén.

Useita kirjoituksia, m. m. selostus Turun piirikokouksesta ja esitelmäpäivistä täytyy jättää ensi numeroon.

Valokuvia

Turun ja sen ympäristön kuuromykkäin piirikokouksen huvirekistä Naantalissa 17. 9. 1922.

8 kpl. suurennettuja postikortteja, nimittäin: 1 Naantalin kadulla, 2 kirkossa, 3 kansakoulun portailla, 4 laivalaiturilla, 5 näköala Kultarannalla, 6 kesäasunto Kultarannalla, 7 A. Kordelinin patsaalla ja 8 kahvin juonti, maksaa koko sarja 20 mk. tai 3 mk. kpl. sekä 2 kpl 4 osaa erilaisia pieniä kuvia 8 mk. koko sarja.

Maksun tulee seurata tilausta tai lähetetään postietuannilla.

Tilauksia vastaanottaa
Hannes Ylén, Hämeenlinna.

Valokuvia

otettu »Kultarannassa» 17. 9. 22. 1) pääraakennuksen edustalla 2) muistopatsaan luona. Yllämainitut 2 kpl. maksavat postimaksuineen 6 mk. Kuvat täyspostikortin kokoisia. Turkulaiset voivat tilata E. Savisaaren kautta, joilla ovat mallikuvat nähtävänä. Selvät osoitteet! Hj. Arimaa.

Kuninkaank. 37. Rauma.

Kihloissa:

Helmi Hantula
Kustaa Katajamäki

Kortesjärvi

Alavus

Kunnollinen suutari

saa työtä luonani pidemmäksi aikaa. Hakemukset lähettäköön osoitteella.

Rikhard Peltonen
Järvenpää, Hirvihaara.